

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

EKERÖ KOMMUN STADSARKITEKTKONTORET	
2014 -12- 09	
Diariern 2014.42	Diarieplanbeteckn. 229

Enligt sändlista

EKERÖ KOMMUN	
2014 -12- 08	
Diariern	Dpl

Beslut om föreskrifter om undantag för kompletteringsåtgärder inom strandskyddsområde

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 17 § miljöbalken och 11 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att meddela följande föreskrifter.

§ 1. Förbuden i 7 kap. 15 § miljöbalken ska inte gälla kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som vidtas

1. inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, och
2. inom en tomtplats som har angetts i ett beslut om dispens.

§ 2. Beslutet om undantag gäller i hela Stockholms län förutom

1. den del av skärgården som framgår av bifogad karta, bilaga 1.
2. inom områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken där beslut fattats av staten. Beslutet om undantag enligt § 1 gäller dock för miljöskyddsområde och vattenskyddsområde.

Föreskrifterna träder i kraft den 1 januari 2015.

Bakgrund

Länsstyrelsen beslutade den 28 november 1995 (dnr 231-1992-26910), med stöd av dåvarande lagstiftning, om undantag från byggnadsförbudet inom strandskyddsområde. Undantaget gäller byggnader, anläggningar eller anordningar som utgör komplement till lagligt uppförd befintlig huvudbyggnad och som förläggs längre från strand än huvudbyggnad under förutsättning,

- att fastighetens landareal är högst 2 500 kvadratmeter,
- att, om fastighetens landareal är mer än 2 500 kvadratmeter, kompletteringar i sin helhet förläggs inom 25 meter från huvudbyggnaden.

Dessa undantag upphör att gälla den 31 december 2014 enligt fjärde punkten i övergångsbestämmelserna till lagen (2009:532) om ändring i miljöbalken.

Enligt nu gällande strandskyddsbestämmelser kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 7 kap. 17 § miljöbalken meddela föreskrifter om att förbuden i 7 kap. 15 § miljöbalken inte ska gälla kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som vidtas

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

1. inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, och
2. inom en tomtplats som har angetts i ett beslut om dispens.

Begränsningen enligt *andra punkten* gäller endast om en tomtplats har angetts i ett beslut om dispens. Om så inte är fallet gäller enbart första punkten.

Begränsningen i fråga om avståndet till huvudbyggnaden avser det längsta avstånd som kan uppmätas från någon punkt på komplementbyggnaden till den punkt på huvudbyggnaden som är närmast den punkten på komplementbyggnaden. Föreskrifterna behöver inte utformas med angivande av exakt de avstånd som anges i första punkten. Föreskrifterna får dock inte medge undantag för kompletteringsåtgärder som vidtas längre bort från huvudbyggnaden än 15 meter eller som vidtas närmare strandlinjen än 25 meter. Termen kompletteringsåtgärder avser både komplementbyggnader och vissa andra kompletteringsåtgärder, främst mindre tillbyggnader. För områden med stora naturvärden samt områden som är särskilt attraktiva för friluftslivet kan det vara olämpligt med undantag från förbuden i 15 § (se prop. 2008/09:119, s. 102).

Länsstyrelsen har sänt förslaget på remiss till Naturvårdsverket, Boverket, Landstinget, Skogsstyrelsen samt länets kommuner.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanställning av de yttranden som inkommit över förslaget. Yttrandena finns i sin helhet i detta ärendes akt.

Naturvårdsverket och Stockholms läns landsting har inget att invända mot förslaget.

Skogsstyrelsen har inte inkommit med yttrande.

Boverket vill uppmärksamma Länsstyrelsen på bristen av en tydlig definition av vad som avses med "kompletteringsåtgärd". Verket anför att det är tveksamt om begreppet "komplementbostadshus" kan anses rymmas under de kompletteringsåtgärder som avsågs i 8 kap. 13 § ÄPBL och därmed omfattas av 7 kap. 17 § miljöbalken. Vidare anser Boverket att det i vissa fall är möjligt att en bygglovsbefriad tillbyggnad på 15 kvm kan inrymmas i det som avsåg *mindre tillbyggnad* i 8 kap. 13 § ÄPBL och därmed omfattas av 7 kap. 17 § miljöbalken. Det borde kunna bedömas från fall till fall beroende på storleken på det befintliga en- eller tvåbostadshuset.

Botkyrka kommun anför att det kan uppstå situationer där en Attefall-tillbyggnad inte kräver dispens om den utförs inom 15 meter från huvudbyggnad men en Attefall-komplementbyggnad kan bli dispenspliktig om den uppförs längre bort än 15 meter. Detta kan leda till två separata hushåll som påverkar naturen mer än

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

annars. Därför bör en Attefall-tillbyggnad och en Attefall-komplementbyggnad bedömas på ett likvärdigt sätt.

Haninge kommun anför att Utö bör överföras från ytterskärgården till innerskärgården så att undantaget även gäller Utö. Utö är utpekad som en s.k. kärnö i RUFSS 2010, där ny bebyggelse för fastboende, samhällsservice och besöksnäring kan möjliggöras. Kommunen föreslår även inskränkningar i avståndet till huvudbyggnaden. För komplementbyggnad större än 15 kvm ska avståndet mellan huvudbyggnaden och komplementbyggnaden vara max 8 meter. Detta pga. att de s.k. Attefalls-husen kan medföra att fastigheter avstyckas.

Huddinge kommun har invändningar mot att undantaget gäller för kommunalt inrättade områdesskydd. Det lagrum som ger stöd till bildning av områdesskydd är detsamma för kommunen och staten. En sådan avgränsning skulle ge en felaktig bild av betydelsen mellan statligt och kommunalt inrättade naturreservat. Vidare är det kommunens erfarenhet att undantagen i sig kan skapa tolknings-svårigheter och otydlighet vilket ger ökat administrativt arbete. En till synes minskad administrativ handläggning initialt i dispensskedet kan leda till flera tillsynsärenden med ökat resursbehov.

Upplands-Bro kommun anser att § 2 punkt 2 i förslaget är otydligt formulerad. Det är oklart huruvida undantaget gäller eller inte gäller för miljöskyddsområden och vattenskyddsområden. Gällande illustrationen för fastighet med tomtplats-avgränsning borde hela tomtplatsen illustreras med grått fält, det vill säga "område som kompletteringsåtgärd får förläggas inom utan strandskyddsdispens".

Nynäshamns kommun anför att de föreslagna föreskrifterna är en viss skärpning av de regler som nu gäller och kan komma att kräva ökade arbetsinsatser, bland annat gällande information från kommunens sida. Det är önskvärt att länsstyrelsen ger stöd och underlag och även stöttar och vägleder kommunernas handläggare om hur de ändrade reglerna ska tillämpas.

Värmdö kommun vill inte föreslå länsstyrelsen att införa undantag för kompletteringsåtgärder enligt 7 kap. 17 § miljöbalken i ytterskärgården.

Norrtälje kommun och Nacka kommun tillstyrker förslaget.

Salems kommun, Ekerö kommun, Vallentuna kommun, Stockholms stad, Danderyd kommun, Upplands Väsby kommun, Sollentuna kommun, Lidingö stad, Sundbybergs stad, Solna kommun och Österåkers kommun har inga erinringar.

Vaxholms stad, Nykvarn kommun och Tyresö kommun avstår från att yttra sig.

Sigtuna och Södertälje kommun har inte inkommit med yttrande.

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

Svenska naturskyddsföreningen i Stockholms län är kritisk till förslaget och anser att ett ökat byggande 25 meter från stranden kan förväntas öka privatiserings-effekten kraftigt inom vissa områden eftersom de flesta undviker att gå i så trånga passager mellan hus och strand. Ett större oreglerat byggande kan därför ha svår inverkan på växt- och djurlivet samt friluftslivet, vilket i sin tur kan ha betydande negativa verkningar på lång sikt på turistnäringen i länet. I sin nuvarande form är beslutet otydligt, bland annat framgår det dåligt att kompletteringsbyggnader endast får ske inom tomtplats, om sådan avgränsats i beslut.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nya föreskrifter om undantag från strandskyddsbestämmelserna för kompletteringsåtgärder bör beslutas eftersom sådana åtgärder inom redan ianspråktagen hemfridszon/tomtplats i normalfallet inte nämnvärt påverkar strandskyddets syften. Sådana typer av åtgärder medför därför ofta onödigt administrativt arbete eftersom dispens för åtgärderna kan medges.

I författningskommentarerna till 7 kap. 17 § miljöbalken (prop. 2008/09:119 s. 102) anføres:

Enligt 11 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen i dag meddela sådana föreskrifter. Föreskrifterna om undantag får utöver byggnader, anläggningar och anordningar i fortsättningen avse även andra åtgärder. Den nya termen "kompletteringsåtgärder" används för att täcka in dessa fall. I 8 kap. 13 § plan- och bygglagen anges vad som avses med kompletteringsåtgärder i den lagen. På samma sätt som i plan- och bygglagen avser termen i den nu berörda bestämmelsen både komplementbyggnader och vissa andra kompletteringsåtgärder, främst mindre tillbyggnader.

I ovanstående författningskommentar hänvisas till 8 kap. 13 § i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. I nu gällande plan- och bygglag (2010:900) PBL, har den paragrafen utgått. När det gäller begreppet "kompletteringsåtgärder" kan således konstateras att detta begrepp inte längre definieras i PBL. Inte heller finns begreppet definierat i miljöbalken. Med hänsyn härtill anser Länsstyrelsen att det behöver tydliggöras vilka åtgärder som avses med "kompletteringsåtgärder" i föreskrifterna om undantag enligt 7 kap. 17 § miljöbalken. Länsstyrelsen utgår i första hand från vad som avses med "kompletteringsåtgärder" i ÄPBL. Enligt ÄPBL inryms komplementbyggnader i begreppet "kompletteringsåtgärder". Dessutom avses för alla byggnadstyper yttre åtgärder (omfärgning, utbyte av fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial och liknande) samt underhållsåtgärder på vissa byggnader. De nämnda yttre åtgärder som avses är naturligtvis sådana som av en eller annan anledning är dispenspliktiga enligt strandskyddsbestämmelserna, t.ex. för att de har en avhållande effekt på allmänheten. Med denna utgångspunkt i fråga om definitionen av begreppet kompletteringsåtgärder, kan konstateras att det i PBL nyligen införda begreppet "komplementbostadshus", de s.k. Attefallshusen, inte omfattas av begreppet

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

komplementbyggnad. Länsstyrelsen gör därmed bedömningen att komplementbostadshus inte bör betraktas som en kompletteringsåtgärd. Vid denna bedömning har Länsstyrelsen särskilt beaktat syftet med ett komplementbostadshus. Gällande bygglovsbefriade tillbyggnader på 15 kvm, s.k. Attefalls-tillbyggnader, som nyligen införts i PBL, anser Länsstyrelsen att de kan anses omfattas av begreppet kompletteringsåtgärd då de får anses utgöra en sådan mindre tillbyggnad som avsågs i 8 kap. 13 § ÄPBL.

När det gäller avstånden till huvudbyggnaden och strandlinjen anser Länsstyrelsen inte att det är motiverat med ytterligare begränsningar. Med hänsyn till vad bl.a. SNF har anfört gällande punkten 2 i § 1 vill Länsstyrelsen förtydliga att punkten 1 alltid gäller, det vill säga en kompletteringsåtgärd kan aldrig förläggas längre från huvudbyggnad än 15 meter eller närmare strandlinjen är 25 meter. Punkten 2 behövs för att kompletteringsåtgärder inte ska förläggas utanför beslutad tomtplatsavgränsning för det fall att gränsen för tomtplatsavgränsningen är mindre än 15 meter från huvudbyggnaden, se bilaga 2.

Med anledning av det inkomna yttrandet från Upplands-Bro kommun har texten i 2 § punkten 2 förtydligats.

Vad avser den geografiska avgränsningen i fråga om var undantaget ska tillämpas kan Länsstyrelsen konstatera att den del av skärgården som inte omfattas av undantaget ingår i del av område som är av riksintresse såväl enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, som enligt 3 kap. 6 § miljöbalken med hänsyn till naturvärden och friluftslivet. Denna del av skärgården är förhållandevis oexploaterad vilket bidrar till dess stora värden. Det är därför angeläget att den rådande restriktivitet som tillämpas vid prövningen av dispens från strandskyddet upprätthålls inom detta område. Med hänsyn till de stora natur- och friluftslivsvärden som finns i aktuell del av skärgården anser Länsstyrelsen att detta område samt de områden som omfattas av angivna statliga områdesskydd fortsatt ska omfattas av dispensplikt för nämnda kompletteringsåtgärder. Länsstyrelsen anser även att det är lämpligt att den nya geografiska avgränsningen till stor del följer den nuvarande samt att samma regler gäller för de kommunala områdesskydden i syfte att undvika ytterligare administrativt arbete för prövningsmyndigheterna.

Gällande Haninge kommuns yttrande om att Utö ska ingå i beslutet om undantag kan Länsstyrelsen konstatera att i princip hela Utö omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken samt av förordnande enligt 11 kap. 12 § PBL. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att tillkommande bebyggelse regleras i så stor utsträckning som möjligt inom detta riksintresseområde varför Utö fortsatt bör vara undantaget från föreskrifterna i 7 kap. 17 § miljöbalken.

Datum
2014-12-01

Beteckning
511-18638-2014

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling.

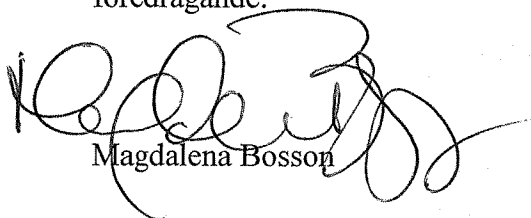
Upplysningar

De föreskrifter om undantag som beslutades år 1995, dnr 231-1992-26910, upphör att gälla efter den 31 december 2014 enligt övergångsbestämmelserna punkten 2 till lagen (2009:532) om ändring i miljöbalken.

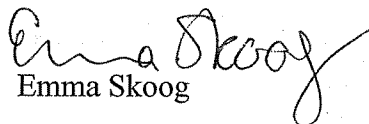
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektören Magdalena Bosson. I den slutliga handläggningen har även deltagit tf. miljödirektören Anders Lindblom, förvaltningsdirektören Åsa Ryding, samt miljöhandläggaren Emma Skoog, föredragande.

Magdalena Bosson

Emma Skoog

Bilagor

1. Karta
2. Förtydligande illustration för kompletteringsåtgärder
3. Hur man överklagar

Sändlista

Naturvårdsverket
Boverket
Landstinget – TMR
Skogsstyrelsen
Länets samtliga kommuner